

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0245/2013

28.6.2013

JELENTÉS

a gendercídiumról: a hiányzó nő?
(2012/2273(INI))

Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság

Előadó: Antigoni Papadopoulou

RR\941971HU.doc

PE510.639v02-00

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	14
KISEBBSÉGI VÉLEMÉNY	18
VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	19
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE.....	23

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a gendercídiumról: a hiányzó nő?

(2012/2273(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. cikkére, amely hangsúlyozza a tagállamok olyan közös értékeit, mint a pluralizmus, a megkülönböztetésmentesség, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás és a nők és férfiak közötti egyenlőség, valamint tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésnek (EUMSZ) a nemek közötti egyenlőség érvényesítéséről szóló 8. cikkére, amely kimondja, hogy az Unió tevékenységeinek folytatása során törekszik az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítására,
- tekintettel az EUMSZ 19. cikkére, amely a nemem alapuló hátrányos megkülönböztetéssel szembeni küzdelemre utal,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 23. cikkére,
- tekintettel a nőekkel szembeni hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. december 18-i ENSZ-egyezményre (CEDAW),
- tekintettel az 1995. szeptember 15-én Pekingben tartott 4. Nőügyi Világkonferencián elfogadott pekingi nyilatkozatra és cselekvési platformra¹, és a Parlament 2000. május 18-i, 2005. március 10-i (Peking +10)² és 2010. február 25-i (Peking +15)³ állásfoglalására,
- tekintettel az ENSZ 2000. szeptemberi millenniumi csúcstalálkozóján elfogadott millenniumi fejlesztési célokra (MFC), és különös tekintettel a nemek közötti egyenlőség és a női szerepvállalás előmozdításával kapcsolatos MFC-re, amely előfeltétele az éhezés, a szegénység és a betegség leküzdésének, az egyenlőség elérésének az oktatás minden szintjén és a munka minden területén, a források egyenlő ellenőrzésének és az egyenlő képviselőnek a közéletben és a politikai életben,
- tekintettel az Európai Tanács által 2011 márciusában elfogadott, a nemek közötti egyenlőségről szóló európai paktumra (2011–2020),
- tekintettel a fejlesztési politikára vonatkozó európai konszenzusra,
- tekintettel az emberi jogokról és a biomedicináról szóló európai egyezményre,
- tekintettel a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartásának előmozdításáról, a halálbüntetésről, a kínzásról és más kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmódról vagy büntetésről, továbbá az emberi jogi jogvédőkről, illetve a nem uniós országokkal folytatott

¹ HL C 59., 2001.2.23., 258. o.

² HL C 320. E, 2005.12.15., 247. o.

³ HL C 348. E, 2010.12.21., 11. o.

emberi jogi párbeszédéről és a gyermek jogainak előmozdításáról és védelméről, valamint a nőkkel és kislányokkal szembeni szexuális erőszakról és a velük szemben tanúsított megkülönböztetés minden formája elleni küzdelemről szóló európai uniós iránymutatásokra,

- tekintettel a Tanács 1998. december 2-i következtetéseire, amelyek kimondják, hogy a pekingi cselekvési platform végrehajtásáról szóló éves értékelés mennyiségi és minőségi mutatókon és referenciaértékeken alapul,
- tekintettel a Tanács 2005. június 2–3-i következtetéseire, amelyekben a tagállamokat és a Bizottságot felkéri a nemek közötti egyenlőség előmozdítására irányuló intézményi mechanizmusok megerősítésére, valamint a pekingi cselekvési platform végrehajtásának értékelésére szolgáló keret kialakítására a folyamat következetesebb és módszeresebb ellenőrzése érdekében,
- tekintettel a pekingi cselekvési platform uniós intézmények és tagállamok általi végrehajtásának áttekintéséről szóló 2007. december 5–6-i tanácsi következtetésekre, valamint a portugál elnökség által készített kísérő jelentésre, amely támogatja a nőkkel és a szegénységgel kapcsolatos mutatókat,
- tekintettel „A nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégia 2010–2015” című, 2010. szeptember 21-én bemutatott bizottsági közleményre, valamint a stratégia végrehajtására irányuló intézkedésekről szóló, kapcsolódó szolgálati munkadokumentumra,
- tekintettel a nemek közötti egyenlőségre és a fejlesztési együttműködésben a nők szerepének erősítésére irányuló, a 2010–2015 közötti időszakra vonatkozó uniós cselekvési tervről szóló bizottsági szolgálati munkadokumentumra,
- tekintettel az európai uniós esélyegyenlőségi miniszterek 2005. február 4-i, a pekingi cselekvési platform tízéves felülvizsgálata kapcsán tett közös nyilatkozatára, amelyben megerősítik többek között a pekingi nyilatkozat és cselekvési platform teljes körű és hatékony végrehajtása iránti határozott támogatásukat és kötelezettségvállalásukat,
- tekintettel az ENSZ Nők Helyzetével Foglalkozó Bizottságának 57. ülészakán, 2013. március 15-én elfogadott következtetésekre, amelyek egy nemzetközi szövegben első ízben ismerik el kifejezetten a nemi alapon elkövetett gyilkosságok vagy „feminicídiumok” jelenségének létezését,
- tekintettel a 2011. évi „A nemekkel szembeni elfogultságon alapuló, nemek szerinti szelekció megelőzése” című szervezetközi nyilatkozatra, amelyet az Egyesült Nemzetek Emberi Jogok Főbiztosának Hivatala (OHCHR), az Egyesült Nemzetek Népesedési Alapja (UNFPA), az Egyesült Nemzetek Gyermekalapja (UNICEF), az ENSZ Nők és az Egészségügyi Világszervezet (WHO) mutatott be,
- tekintettel az 1994-ben Kairóban tartott nemzetközi népesedési és fejlődési konferencia (ICPD) nyilatkozatára és cselekvési programjára, a további végrehajtása érdekében tett főbb fellépésekre, valamint az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének a nemzetközi népesedési és fejlődési konferencia 2014 utáni nyomon követéséről szóló, 65/234. sz.

állásfoglalására (2010. december),

- tekintettel a nemek közötti egyenlőségről és a fejlesztési együttműködésben a nők szerepének erősítéséről szóló, 2008. március 13-i állásfoglalására¹, különösen annak 37. bekezdésére,
  - tekintettel „Az emberi jogok helyzete a világban” című, 2009. évi éves jelentésről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról szóló, 2010. december 16-i állásfoglalására², és különösen annak 76. bekezdésére, amely hangsúlyozza, hogy meg kell szüntetni a nőkkel és lányokkal szembeni megkülönböztetés és erőszak minden formáját, beleértve a születendő gyermek neme alapján végzett szelektív abortuszt is,
  - tekintettel „Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban” című 2011. évi éves jelentésről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról szóló, 2012. december 13-i állásfoglalására³,
  - tekintettel „az asszonygyilkosságokról (femicídiumokról) Közép-Amerikában és Mexikóban és az Európai Unió szerepéről az e jelenség elleni küzdelemben” című, 2007. október 11-i állásfoglalására⁴,
  - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
  - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére, valamint a Fejlesztési Bizottság véleményére (A7-0245/2013),
- A. mivel a „gendercídium” a nemek szempontjából semleges kifejezés, amely adott nemhez tartozó személyek módszeres, szándékos és nemek szerinti tömeges megölésére utal, ami számos országban növekvő – ám kevésbé jelzett, de számos halálesethez vezető – problémát jelent; mivel e jelentés célja, hogy a – gyermekgyilkosság és a nemek szerinti szelekció révén az erőszak formájában megtestesülő – nemek szerinti szelekció gyakorlatának okait, jelenlegi folyamatait, következményeit és az ellene való küzdelem módjait feltérképezze (más elnevezéseit, pl. „femicídium/feminicídium” – amelyekről külön parlamenti jelentés⁵ készült –, a nők és lányok ellen elkövetett gyilkosságokra mint a nőkkel szembeni megkülönböztetés és erőszak legbrutálisabb megnyilvánulásának leírására használják);

---

¹ Elfogadott szövegek: P6_TA(2008) 0103.

² Elfogadott szövegek: P7_TA(2010)0489.

³ Elfogadott szövegek: P7_TA(2012)0503.

⁴ Elfogadott szövegek: P6_TA(2007) 0431.

⁵ 2007. októberben az Európai Parlament „az asszonygyilkosságokról (femicídiumokról) Közép-Amerikában és Mexikóban és az Európai Unió (EU) szerepéről az e jelenség elleni küzdelemben” címmel állásfoglalást fogadott el. A Parlament az emberi jogok helyzetéről szóló, 2010. decemberben elfogadott éves jelentésében ismételtelen elítélte a feminicídiumot. A feminicídium szintén szerepel az Európai Unió nők elleni erőszakról szóló iránymutatásaiban, amelyet 2008. decemberben fogadott el a Tanács. Az uniós elnökség 2009. áprilisban közzétett nyilatkozatában üdvözölte, hogy megkezdődött az IACtHR pere, 2010. júniusban pedig Catherine Ashton, az Unió főképviselője az Unió nevében nyilatkozatot adott ki, amelyben mély aggodalmát fejezte ki a Latin-Amerikában tapasztalható feminicídium miatt, elítélve a nemi alapú erőszakot és a feminicídium szörnyű bűncselekményét, valamint üdvözölte az IACtHR ítéletét.

- B. mivel a nemek szerinti szelektív gyakorlatokkal szembeni közelmúltbeli jogszabályok ellenére a lányok aránytalan mértékben válnak a kíméletlenül érvényesülő nemi alapú megkülönböztetés áldozataivá, amely gyakran kiterjed a meg nem született, ismert nemű lánymagzatokra, akiket kizárólag amiatt vetetnek el, hagynak el vagy ölnék meg, mert lányok;
- C. mivel becslések szerint a világ népességéből már 1990-ben több mint 100 millió nő „hiányzott” demográfiailag a gendercídium miatt¹; mivel a közelmúltbeli becslések szerint a világ népességéből „hiányzó” nők száma közel 200 millióra emelkedett;²
- D. mivel a gendercídium olyan globális kérdés, amely nemcsak Ázsiában és Európában, hanem Észak-Amerikában, Afrikában és Latin-Amerikában is aggodalomra ad okot; mivel gendercídiumról beszélünk minden olyan esetben, amikor az állapotos nők szándékosan vagy nyomás hatására úgy határoznak, hogy nem adnak életet lánynak, mivel a közfelfogás szerint a lányok terhet jelentenek a társadalom számára;
- E. mivel Ázsiában, különösen Kínában, Indiában és Vietnamban igen nagy mértékben torzultak a nemek közötti arányok; mivel 2012-ben Kínában 100 újszülött lányra 113 újszülött fiú jutott, míg Indiában és Vietnamban 100 újszülött lányra 112 újszülött fiú jutott³;
- F. mivel Európa egyes országaiban szintén rendkívüli módon torzultak a nemek közötti arányok, hiszen 2012-ben Albániában, Örményországban, Azerbajdzsánban és Grúziában 100 újszülött lányra 112 újszülött fiú jutott⁴;
- G. mivel a gendercídium gyakorlata a leggyakrabban mélyen gyökerezik azon kultúrákban, amelyeket a fiúgyermek előtérbe helyezése, a nemek közötti egyenlőtlenség, a folyamatosan fennálló hátrányos megkülönböztetés vagy a lányokkal szembeni sztereotípiák jellemeznek, valamint egyes esetekben azokban az országokban, ahol kényszerítő kormányzati politikákat alkalmaznak;
- H. mivel a fiúgyermek előnyben részesítése mélyre nyúló gyökerekkel rendelkezik, és olyan régóta fennálló hagyományok része, amelyek többek között a tulajdon örökléséhez, a gazdasági támogatás és a biztonság érdekében az idősödő szülők fiúgyermekre való támaszkodásához, a családnév továbbadásához, a rokoni ág folytonosságához és ahhoz a szándékhoz kapcsolódnak, hogy a pénzügyi nehézségek elkerülése érdekében megtakarítsák a lányok hozományának hagyományosan magas költségeit;
- I. mivel a családok számára számos kultúrában nem állnak rendelkezésre megfelelő szociális biztonsági rendszerek és biztosítási lehetőségek, ami félrevezető módon a

---

¹ Amartya Sen, *More Than 100 Million Women Are Missing* (Több mint 100 millió hiányzó nő), *The New York Review of Books*, Vol. 37, No. 20, (1990. december 20.),

<http://www.nybooks.com/articles/3408>

² *Az Egyesült Nemzetek Szervezetének tájékoztatója: Nemzetközi Nőnap 2007, elérhető a következő oldalon:* <http://www.un.org/events/women/iwd/2007/factsfigures.shtml>

³ A nemek közötti születéskori arány szerinti világtérkép, http://en.worldstat.info/World/List_of_countries_by_Sex_ratio_at_birth

⁴ http://en.worldstat.info/World/List_of_countries_by_Sex_ratio_at_birth

fiúgyermek előnyben részesítéséhez és nemek szerinti szelektív gyakorlatokhoz vezethet;

- J. mivel a nemek szerinti szelektív gyakorlatok megbontják a nemek közötti társadalmi egyensúlyt, ezáltal torzítják a nemek népességen belüli arányát, illetve gazdasági és társadalmi hatásokat vonnak maguk után, mivel a nemek közötti egyenlőtlenség a férfiak túlsúlyával hosszú távon kihat a társadalmi stabilitásra, ami frusztrációhoz és erőszakhoz, az emberkereskedelem növekedéséhez, szexrabszolgasághoz és nemi erőszakhoz vezet;
- K. mivel a fiúgyermekeket továbbra is előnyben részesítő patriarchális kultúrák nemcsak a sztereotípiákat, a demokrácia hiányosságait és a nemek közötti egyenlőtlenségeket tartják fenn, hanem hátrányos megkülönböztetésben részesítik a nőket, így azt is megakadályozzák, hogy az élet valamennyi területén teljes mértékben egyenlő bánásmódban részesüljenek és egyenlő lehetőségeket élvezzenek;
- L. mivel a nemek szerinti szelektív gyakorlatok előfordulása, a fiatal lányok körében megfigyelhető magas halálozási arányok és a fiúkkal összehasonlítva a lányok alacsonyabb iskolai beiratkozási aránya arra utalhat, hogy egyes társadalmakban a fiúkat előnyben részesítő kultúra érvényesül; fontos megvizsgálni és meghatározni, hogy e jelenséget nem kísérik-e a lánygyermekkel szembeni további demokráciabeli hiányosságok, például az élelemhez, az oktatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz, a tisztálkodási lehetőségekhez, a biztonságos vízhez, az orvosi ellátáshoz és a szociális támogatáshoz való hozzáférés terén, amelyek hiánya a velük szembeni küzdelem hatékony módja;
- M. mivel a lányok és a nők demográfiai hiányának kezelésére számos országban azért nem kerülhet sor, mert nem állnak rendelkezésre a születések és a halálesetek nyomon követéséhez szükséges megbízható statisztikai adatok;
- N. mivel a nők társadalmi szerepvállalásának növelése hosszú távon támogatni fogja a nemek szerinti szelekció gyakorlatának megszüntetéséhez szükséges viselkedésbeli és társadalmi változásokat;
- O. mivel a nemek szerinti szelekció gyakorlatának megszüntetése összetett folyamat, amely számos egymással összefüggő megközelítést és módszert igényel, többek között az egészségügyi szakemberek speciális képzését, hogy tanácsot adhassanak és megelőzhessék a nemek szerinti szelekció gyakorlatát az Európai Unióban és világszerte is;
- P. mivel a tanácsadás, a szakpolitikai intézkedések és az olyan bevált gyakorlatok mint a kínai „Ellátást a lányoknak!” kampány, amelynek célja, hogy felhívja a figyelmet a lányok értékeire, és az indiai „Balika Samriddhi Yojana” rendszer, amely pénzügyi ösztönzőket kínál a szegény családokból származó lányok taníttatásához, alapvető fontosságúak a lányokkal és nőkkel szembeni magatartás megváltoztatásához;
- Q. mivel meg kell említeni Dél-Korea sikeres példáját, ahol sikerült megfordítani a nagymértékben torzult nemi arányt (1994-ben 100 újszülött lányra 114 újszülött fiú

jutott), és 2010-ben 100 újszülött lányra már csak 107 újszülött fiú jutott¹;

1. hangsúlyozza, hogy a gendercídium továbbra is bűncselekményt és súlyos emberi jogi jogsértést képez, ezért olyan hatékony eszközökre van szükség, amelyekkel kezelhetők és kiiktathatók a patriarchális kultúra kialakulásának alapvető okai;
2. hangsúlyozza valamennyi állam és kormány azon kötelezettségét, hogy előmozdítsa és védje az emberi jogokat és megelőzze a megkülönböztetést, alapot teremtve ezzel a nők elleni erőszak minden formájának kiküszöbölését eredményező fellépésekhez;
3. felszólítja a kormányokat, hogy a nőkkel szembeni erőszakot fenntartó káros hiedelmek és magatartások leküzdése érdekében dolgozzanak ki és hajtsanak végre a nőkkel szembeni mentalitás és attitűdök mélyreható megváltozását előmozdító intézkedéseket;
4. felszólítja a kormányokat, hogy a feminicídiumot vagy a gendercídiumot minősítsék bűncselekménynek, következképpen dolgozzanak ki és alkalmazzanak jogalkotási intézkedéseket annak érdekében, hogy a feminicídium eseteiben nyomozás induljon, az elkövetőket elítéljék, és a túlélők könnyen hozzájuthassanak a hosszú távon biztosított egészségügyi és támogató szolgáltatásokhoz;
5. hangsúlyozza, hogy az Európa Tanácsnak a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló egyezménye, valamint a pekingi nyilatkozat és cselekvési terv értelmében a család és a társadalom által a nőkre gyakorolt bármely olyan nyomás, hogy nemek szerinti szelektív abortuszhoz folyamodjanak, a fizikai és pszichológiai erőszak formájának minősül;
6. hangsúlyozza, hogy a nemi alapú gyakorlatok elleni küzdelem összetett folyamat, amely egymással kölcsönösen összekapcsolt megközelítéseket és módszereket követel meg a kiváltó okok és a fiúgyermeket előnyben részesítő országokra jellemző kulturális és társadalmi-gazdasági tényezők vizsgálatától a lányok és nők jogaiért és helyzetéért való küzdelemig, valamint jogszabályok és rendeletek bevezetéséig; még általánosabban úgy véli, hogy az egyetlen fenntartható módja annak, hogy a nemi alapú gyakorlatok továbbfejlesztését megakadályozzuk az, ha minden egyes társadalomban támogatjuk a nemek egyenlő értékét;
7. hangsúlyozza annak szükségességét, valamint felszólítja a Bizottságot, hogy elő kell mozdítani a nemek szerinti szelektív gyakorlatok kiváltó okainak alapos tudományos vizsgálatát és tanulmányozását annak érdekében, hogy előmozdítsák az esetlegesen nemek szerinti szelekcióhoz vezető országspecifikus szokásokra és hagyományokra, valamint a nemek szerinti szelekció hosszú távú társadalmi következményeire irányuló kutatást;
8. kéri, hogy részletesen vizsgálják meg azokat a fennálló pénzügyi és gazdasági okokat, amelyek a nemi alapú gyakorlatokhoz vezetnek; továbbá felszólítja a kormányokat, hogy foglalkozzanak aktívan a családokra nehezedő terhekkkel, ami a férfiak számának emelkedéséhez vezethet;

---

¹ Az ENSZ Népesedési Alapja, Report of the International Workshop on Skewed Sex Ratios at Birth: Addressing the Issue and the Way Forward (A nemek közötti torzult születéskori arányokkal foglalkozó nemzetközi műhelytalálkozó: a probléma kezelése és az előremutató út), 2011. október.

9. hangsúlyozza a nemi alapú szelekció elleni jogszabály kidolgozásának fontosságát, amelynek tartalmaznia kell a nők társadalmi védelmét, a hatályos szabályozás alkalmazásának hatékonyabb nyomon követését és a jelenség kulturális és társadalmi-gazdasági hatásaira való fokozottabb összpontosítást annak érdekében, hogy a problémát fenntartható és holisztikus módon kezelhessék a nemek közötti egyenlőség támogatásával és a civil társadalom tevékeny részvételére való buzdítással;
10. felszólítja a kormányokat, hogy szüntessék meg a demokrácia és jogalkotás terén mutatkozó hiányosságokat, vegyék fel a küzdelmet a lánygyermekkel szembeni hátrányos megkülönböztetést jelentő akadályokkal, biztosítsák a nők öröklési jogait, hajtsák végre azokat a nemzeti jogszabályokat, amelyek az élet valamennyi területén biztosítják a nők és a férfiak törvény előtti egyenlőségét, valamint biztosítsák a nők és a lányok gazdasági, oktatási és politikai helyzetének megerősítését;
11. felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa és ösztönözze a nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetéssel, többek között a gendercídiummal kapcsolatos fokozott figyelemfelhívásra irányuló valamennyi kezdeményezést, és tárja fel e jelenség leküzdésének hatékony módjait – így például kínáljon iránymutatást, támogatást és megfelelő szakpolitikákat, valamint külkapcsolatai részeként finanszírozza a humanitárius segítségnyújtást és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését;
12. kiemeli, hogy a nők és a lányok szerepe erősítésének, valamint a társadalmi normák és a társadalom felépítésének megváltoztatására irányuló intézkedéseknek a hiánya komoly, adott esetben hosszú távú jogi, erkölcsi, egészségügyi és emberi jogi következményekkel jár, károsítva az érintett társadalmat;
13. hangsúlyozza, hogy számos tanulmány szerint a nemek közötti egyensúlyhiány a házasság vagy kizsákmányolás céljából történő, nőekkel való kereskedés és a nők és a gyermekek elleni erőszak növekedéséhez, korai és kényszerházasságokhoz, valamint a HIV/AIDS és más szexuális úton terjedő betegségek terjedéséhez vezethet; hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyensúlyhiány ezáltal veszélyezteti a társadalmi stabilitást és a biztonságot, ezért felszólít a férfiak számának hirtelen emelkedéséből adódó lehetséges egészségügyi, gazdasági és biztonsági következmények részletes vizsgálatára;
14. támogatja a vonatkozó reformokat, valamint a nemek közötti egyenlőségről és a megkülönböztetésmentességről szóló jogszabályok folyamatos nyomon követését és tényleges végrehajtását, különösen az alacsony és közepes jövedelmű, valamint az átalakulóban lévő országokban;
15. felszólítja a Bizottságot, hogy intenzíven járuljon hozzá a nemek szerinti szelekció megelőzéséhez, de ahelyett, hogy korlátozásokat írna elő a reprodukív egészségügyi szolgáltatásokhoz és technológiákhoz való hozzáférés terén, inkább mozdítsa elő azok felelősségteljes alkalmazását, készítsen iránymutatásokat és erősítse meg azokat, biztosítsa az egészségügyi személyzet speciális képzését a nemek szerinti szelektív gyakorlatokról való tanácsadás és e gyakorlatok – a nemhez kötött genetikai betegségek igazolt eseteinek ritka kivételével – megelőzése érdekében, valamint akadályozza meg a

nemek szerinti szelekciót és/vagy nyereségszerzést szolgáló technológiák alkalmazását és előmozdítását;

16. hangsúlyozza, hogy a nemek szerinti szelekciót kezelő vagy korlátozó jogszabályoknak védeniük kell a nők azon jogát, hogy férjük engedélye nélkül is hozzáférjenek a jogszerű szexuális és reprodukzív egészségügyi technológiákhoz és szolgáltatásokhoz, valamint hogy a jogszabályt hatékonyan végre kell hajtani, a törvénysértőket pedig megfelelő szankciókkal kell sújtani;
17. ösztönzi a kormányok és az egészségügyi dolgozók közötti szorosabb kapcsolatokat és együttműködést, és sürgeti a klinikák és a kórházak szigorúbb önszabályozására vonatkozó iránymutatásokat, hogy aktívan megelőzzék az üzletszerűen, pénzügyi haszonszerzés érdekében folytatott nemek szerinti szelekciót;
18. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy azonosítsák azokat az európai klinikákat, ahol nemek szerint szelektív abortuszokat végeznek, készítsenek erről statisztikát és dolgozzák ki az ennek megelőzését szolgáló legjobb gyakorlatok listáját;
19. elismeri, hogy a nők és a lányok egyenlő lehetőségeinek és jogainak biztosítása és előmozdítása – különösen az oktatás és a foglalkoztatás terén – alapvető fontosságú ahhoz, hogy meg lehessen szüntetni a szexizmust és fel lehessen építeni egy olyan társadalmat, ahol a férfiak és nők egyenlőségének elve valóságosan érvényesül; kiemeli, hogy a nők iskolai végzettségének, foglalkoztatási lehetőségeinek és integrált egészségügyi szolgáltatásainak javítása, beleértve a szexuális és reprodukzív egészségügyi szolgáltatásokat, rendkívül fontos a nemi alapú – a terhességmegszakítástól a gyermekgyilkosságig terjedő – gyakorlatok leküzdése és a fejlődő országokban az általános gazdasági növekedés elérése, valamint a szegénység visszaszorítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a nők szerepének erősítése és a férfiak bevonása hosszú távon kulcsfontosságú a nemek közötti egyenlőtlenség elleni küzdelem és a nemi alapú gyakorlatok leküzdése érdekében tett magatartásbeli és társadalmi változtatások előmozdításáért;
20. felszólítja ezért a Bizottságot, hogy mozdítsa elő egy olyan, sztereotípiáktól és hátrányos megkülönböztetéstől mentes oktatási és társadalmi környezet létrejöttét, amelyben mindkét nem tiszteletben és egyenlő bánásmódban részesül, és amelyben elismerik mindkét nem saját képességeit és a bennük rejlő lehetőségeket, valamint erősítse meg a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését, az egyenlő lehetőségeket és a felek egyenrangúságán alapuló élettársi kapcsolatot;
21. felszólítja a Bizottságot, valamint sürgeti a vonatkozó nemzetközi szervezeteket, hogy támogassák a nők szerepének erősítését előmozdító oktatási programokat, amelyek segítségével növelhetik önbecsülésüket, ismeretekre tehetnek szert, döntéseket hozhatnak és felelősséget vállalhatnak saját életükért, egészségükért és foglalkoztatásukért, ami lehetővé teszi számukra, hogy anyagilag független életet élhessenek;
22. felszólítja a Bizottságot, az Európai Külügyi Szolgálatot és a harmadik országok kormányait, hogy dolgozzanak ki figyelemfelhívó és tájékoztató kampányokat azzal a céllal, hogy előmozdítsák a férfiak és nők közötti egyenlőség elvét és az embereket a nők

és a férfiak emberi jogainak kölcsönös tiszteletben tartására ösztönözzék, különösen a tulajdonhoz, a munkához, a megfelelő egészségügyi ellátáshoz, az igazságszolgáltatáshoz és az oktatáshoz való jog érvényesítése terén;

23. emlékeztet a millenniumi fejlesztési célokra és hangsúlyozza, hogy az oktatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés – a szexuális és a reprodukív egészséggel és jogokkal együtt – alapvető emberi jog; hangsúlyozza, hogy külön ki kell térni a gendercídiumra és a nemek szerinti szelekció kérdéseire a millenniumi fejlesztési célokról folytatott párbeszédekben és az e célokról készített jelentésekben, valamint más nemzetközi tapasztalattal megosztó fórumokon;
24. hangsúlyozza, hogy a nők jogainak érvényesülését kétségkívül az biztosítja, ha képesek önállóan és házastársuktól függetlenül döntéseket hozni, ezért feltétlenül lehetővé kell tenni, hogy a nők mások engedélye vagy egyetértése nélkül is hozzáférhessenek az oktatáshoz, a munkához, az egészségügyi ellátáshoz, könnyen hozzájuthassanak a fogamzásgátlási lehetőségekhez, valamint bankszámlával rendelkezessenek;
25. felszólítja a partnerországok kormányait, hogy csökkentsék a gyermekek, különösen a lányok egészségügyi ellátásának költségeit, akik egyes esetekben belehalnak a rossz vagy nem megfelelő kezelés következményeibe;
26. felszólítja a kormányokat, hogy javítsák a nők egészségügyi ellátáshoz – többek között szülés előtti és anyasági egészségügyi ellátáshoz –, oktatáshoz, mezőgazdasághoz, hitelhez és mikrokölcsönökhöz, valamint gazdasági lehetőségekhez való hozzáférését és tulajdonszerzését;
27. felszólít arra, hogy a fejlődő országokban helyezzenek különös hangsúlyt a társadalombiztosításban érvényesülő kölcsönösség szellemének kialakításához, többek között a nyugdíjpénztárak létrehozásához megfelelő feltételek megteremtésére annak érdekében, hogy csökkentsék a családokra és az egyénekre nehezedő gazdasági terheket, ezáltal csökkentve egyben a fiúgyermekektől való függésüket és a fiúgyermek iránti preferenciájukat;
28. megjegyzi, hogy a nemek szerinti szelektív gyakorlatok továbbra is megfigyelhetők még a gazdagabb, írástudó népességgel rendelkező régiókban is;
29. ösztönzi a nőket és a családokat célzó olyan támogatási mechanizmusok kialakítását, amelyek tájékoztatást és tanácsadást tudnak nyújtani a nők számára a nemek szerinti szelektív gyakorlatok veszélyeiről és káros hatásairól, valamint tanácsadás formájában támogatják azokat a nőket, akikre lánymagzatuk megőlése iránti nyomás nehezedhet;
30. arra bátorítja a civil társadalmat és a kormányügynökségeket, hogy lépjenek fel közösen és mozdítsák elő a nemek szerinti szelektív gyakorlatok által az anyára gyakorolt káros hatásokkal kapcsolatos tájékoztató és figyelemfelhívó kampányokat;
31. felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson technikai és pénzügyi támogatást az olyan innovatív tevékenységek és oktatási programok számára, amelyek célja, hogy valamennyi elérhető médiaeszközt és szociális hálózatot felhasználva ösztönözzék a lányok és a fiúk egyenlő értékeinek megértését és az ezen értékekről folytatott vitákat, és amelyek

célcsoportját és egyben résztvevőit a fiatalok, a vallási és spirituális vezetők, a tanárok, a közösségi vezetők és más befolyásos személyek alkotják, és amelyek egy adott társadalomban a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kulturális szemlélet megváltoztatására törekednek és hangsúlyozzák a megkülönböztetésmentes magatartás szükségességét;

32. kéri az Európai Uniót, hogy a fejlesztési politikáról szóló európai konszenzusban foglaltak szerint építsen be egy nemekkel kapcsolatos fontos elemet a fejlődő országokkal való partnerségekbe és a velük folytatott összes párbeszédbe, valamint összpontosítson a nők szerepének megerősítésére; továbbá úgy véli, hogy szükség van a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésére a költségvetési támogatás minden szakaszában, többek között a fejlődő országokban működő nőszervezetekkel való párbeszéd elősegítése és a nemekre lebontott mutatók meghatározása által;
33. felszólítja az érintett országok hatóságait, hogy javítsák a nemek közötti arány nyomon követését és a vonatkozó statisztikai adatok gyűjtését, és tegyenek intézkedéseket a lehetséges egyensúlytalanságok kezelésére; ezzel kapcsolatban felszólít az Uniót, az ENSZ szervezetei és más nemzetközi partnerek és partnerkormányok közötti szorosabb együttműködésre;
34. felszólítja a Bizottságot és valamennyi vonatkozó szereplőt, hogy tegyék meg a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak biztosítására, hogy büntetőjogi felelősségre vonást vonjon maga után a kényszerabortusz és a nemek szerinti szelekció céljával történő olyan terhességmegszakító műtét, amelyre az érintett nő tájékoztatáson alapuló előzetes beleegyezése hiányában vagy anélkül kerül sor, hogy megértette volna az eljárás lényegét;
35. felszólítja a kormányokat és valamennyi érintett szereplőt, hogy gondoskodjanak a nemek szerinti szelekcióra vonatkozó jogszabályok hatékony végrehajtásáról és a jogszabályok megsértőivel szemben a megfelelő szankciók alkalmazásáról;
36. felszólítja a Bizottságot a más nemzetközi szervezetekkel és szervekkel – például az ENSZ-szel, a WHO-val, az UNICEF-fel, az ENSZ Emberi Jogok Főbiztosának Hivatalával, az ENSZ Népesedési Alapjával és az ENSZ Nőkkel – való együttműködés megerősítésére annak érdekében, hogy valamennyi országban kezeljék a nemek szerinti szelektív gyakorlatokat és leküzdjék azok kiváltó okait, valamint hogy hálózatokat építsenek ki a kormányokkal, a parlamentekkel, a különböző szereplőkkel, a médiával, a nem kormányzati szervezetekkel, a nőügyi szervezetekkel és más közösségi szervekkel, ezáltal növelve a gendercídiummal és megelőzési módjaival kapcsolatos figyelemfelhívást;
37. felszólítja a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy működjön együtt a fent említett nemzetközi szervezetekkel annak érdekében, hogy valamennyi országban kezeljék a nemek szerinti szelektív gyakorlatokat és leküzdjék azok kiváltó okait, valamint hogy építsenek ki hálózatokat a kormányokkal, a parlamentekkel, a különböző szereplőkkel, a médiával, a nem kormányzati szervezetekkel, a nőügyi szervezetekkel és más közösségi szervekkel, ezáltal növelve a gendercídiummal és megelőzési módjaival kapcsolatos figyelemfelhívást;
38. felszólítja a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy a humanitárius

segélycsomagok tárgyalásakor kezeljék prioritásként a gendercídiumot mint olyan kérdést, amelyet az érintett harmadik országoknak meg kell oldaniuk, és írják elő e harmadik országoknak, hogy vállaljanak kötelezettséget a gendercídium prioritással rendelkező kérdésként való kezelése és a mellett, hogy fokozzák a kérdéssel kapcsolatos tájékozottságot, valamint törekednek a jelenség megelőzésére;

39. kéri az Európai Uniót és partnerországait, hogy fejlesztési együttműködés által segítsék a születés kori nemi arányok nyomon követését és az ezzel kapcsolatos adatgyűjtést, valamint azonnal intézkedjenek a lehetséges egyensúlyhiány kezelése érdekében; hasonlóképpen hangsúlyozza, hogy a nemzetközi kereskedelmi és együttműködési megállapodásokhoz nemi alapú diszkriminációra vonatkozó emberi jogi záradékot kell csatolni;
40. felszólítja az Európai Uniót, hogy biztosítsa az emberi jogokat is felölelő, jogokon alapuló megközelítést, és hogy összpontosítson erőteljesen a nők képességeinek kibontakoztatására és előmozdítására, valamint a nők és lányok jogainak tiszteletben tartására és érvényesítésére, ideértve a szexualitáshoz és a reprodukcióhoz fűződő jogokat és a nemek közötti egyenlőséget is, amelyek mind előfeltételei – a 2015 utáni időszakra szóló fejlesztési politikai menetrend egyik kiemelt kérdéseként számon tartott – gendercídium leküzdésének;
41. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok kormányainak.

INDOKOLÁS

A gendercídium a nemek szempontjából semleges kifejezés, amely adott nemhez tartozó személyek nemük miatti szándékos megölésére utal.

A nemek arányára vonatkozó közelmúltbeli becslések azt mutatják, hogy a világ népességéből „hiányzó” nők száma megközelítőleg 200 millióra emelkedett. Ez az 1990. évi 100 milliós számhoz képest rendkívüli növekedést jelent. Továbbra is kíméletlenül érvényesül a lányokkal szembeni hátrányos megkülönböztetés, amelyre a gyermek nemének megválasztása, abortusz, a lánygyermek elhagyása vagy megölése formájában, egyedül a gyermek neme miatt kerül sor

A nemek szerinti szelekcióra sor kerülhet már a terhesség megállapítása előtt, a terhesség során a nem születés előtti megállapításán és szelektív abortusz révén, valamint a születés után gyermekgyilkosság vagy a gyermek elhanyagolásának formájában. A nemek szerinti szelekciót olykor a nemek családon belüli arányának kiegyensúlyozására alkalmazzák, de sokkal gyakrabban kerül rá sor a fiúgyermek előnyben részesítésének formájában, mivel egyes kulturális hagyományokban teherként tekintenek a lányokra.

A gendercídium globális kérdés: nem korlátozható Ázsiára és Európára, hiszen Észak-Amerikában, Afrikában és Latin-Amerikában is megfigyelhető. Azokban az országokban, ahol alkalmazzák e gyakorlatokat, a természetes biológiai arányt (106 újszülött fiúra esik 102 újszülött lány) meghaladó mértékben születnek fiúgyermekek. Kínában például 2011-ben 113 újszülött fiú jutott 100 újszülött lányra, míg Indiában 112 újszülött fiúra esett 100 újszülött lány.

Óvatosan kell azonban kezelni az abortuszok és a születés előtt alkalmazott, nemek szerinti szelektív gyakorlatok számát, mivel számos más tényező is befolyásolhatja a nemek születéskori arányát. A lány újszülöttek nyilvántartásba vételére nem mindig kerül sor, és azon lányok száma sem mindig ismert, akiket örökbe adnak vagy röviddel a születés után megölnek. Bár a nemek születéskori aránya kifejezést használják, a legtöbb országban nem állnak rendelkezésre megbízható születési anyakönyvi adatok, ezért megközelítőleges értéként a nemek gyermekkori (0–4 vagy 0–6 év közötti) arányát használják. Ezt az arányt befolyásolhatja a lányok népesség-összeírásokban való szelektív alulszámolása vagy az élelmezés és az egészségügyi ellátás terén alkalmazott hátrányosan megkülönböztető gyakorlatok is, amelyek a lányok születés utáni halálozási arányának emelkedéséhez vezet.

Kiváltó okok

A jelenséget magyarázó legfőbb ok a fiúgyermek előnyben részesítésének erősen berögződött gyakorlata, amely a kulturális és gazdasági tapasztalatokban gyökerezik, és amelyet csak tovább fokoz a csökkenő születésszám és a kisebb családok iránti nyomás. Bizonyos kultúrákban továbbra is erőteljesen él az a felfogás, amely szerint a fiúgyermek anyagi támogatást nyújthat az idősödő szülőknek, mivel egyes hagyományokban csak a fiú örökölhet. Ez a felfogás fokozottan érvényesül azokban az országokban, ahol nem jöttek létre szociális biztonsági és társadalombiztosítási rendszerek. Ezenkívül a családi nevet továbbvivő fiúgyermekre a rokoni ág folytonosságával szembeni tisztelet jeleként tekintenek.

A továbbra is a fiúgyermek előnyben részesítésén alapuló kultúrák számos országban fokozzák a nemek közötti egyenlőtlenséget és a nőekkel szembeni sztereotípiákat, és ezáltal gátolják, hogy a nők teljes mértékben egyenlő bánásmódban részesüljenek a foglalkoztatás és/vagy az oktatási lehetőségek terén. A lányok számos demokráciabeli hiányossággal szembesülnek, amelyek a táplálékhoz, az oktatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz való egyenlőtlen hozzáférésben, valamint az alapvető egészségügyi erőforrások (például tisztálkodási lehetőségek, biztonságos víz, orvosi ellátás és szociális támogatás) igénybevételeiben mutatkoznak meg. Mindezek a hiányosságok veszélyeztetik a lányok jelenlegi és jövőbeli egészségét és jólétét, valamint a nők férfiakénál magasabb halálozási arányához vezethetnek.

A nemek szerinti szelekció és a nemek szerinti szelektív gyakorlatok szabályozásában alapvető lépést jelent a megfelelő jogalkotás és a jogszabályok végrehajtása. A nyomkövetési feladatot csak tovább nehezíti, hogy az orvosok és a felszerelések beszállítói anyagi előnyökre tesznek szert ezen eljárások révén.

A gendercídium következményei

A nemek közötti arány torzulásának számos következménye van. Férfitöbbségű népesség jön létre, ami gazdasági és társadalmi hatásokat egyaránt maga után von. A férfiak nehezebben találnak házastársat, ezért házasság vagy szexuális kizsákmányolás céljából kényszerházasságokra, prostitúcióra és emberkereskedelemre kerül sor, ami együtt jár az emberi jogok megsértésével és társadalmi nyugtalanságot szít. Bizonyos említett országokban emellett a férfiakkal szembeni kedvezőbb bánásmód és a nőkre nehezedő azon nyomás, hogy fiúgyermeket szüljenek, magas öngyilkossági arányokhoz vezet.

A gendercídiummal szembeni küzdelem

A nemekkel szembeni elfogultságon alapuló, nemek szerinti szelekció megelőzéséhez a Bizottságnak, a civil társadalomnak, a nemzetközi ügynökségeknek és valamennyi más, a nemek közötti egyenlőség megvalósításáért munkálkodó szereplőnek nagyfokú kötelezettségvállalást kell tanúsítania, illetve folyamatos és összehangolt erőfeszítéseket kell tennie. A nemek közötti felborult arány a lányokkal és a nőekkel szembeni nemi alapú megkülönböztetés és az emberi jogok megsértésének elfogadhatatlan megnyilvánulása. A gendercídium mint bűncselekmény és az emberi jogok súlyos megsértése mindaddig fennmarad, amíg nem kezelik hatékonyan és nem irtják ki gyökerestül a fiúkat előnyben részesítő kultúrákhoz vezető valamennyi alapvető okot.

Először is, sürgősen el kell végezni a kiváltó okok alapos tudományos vizsgálatát. Elengedhetetlen a nemek közötti születési arányra, a gyermekhalandóságra és a nemek szerinti elismert szelektív gyakorlatokra vonatkozó megbízható statisztikai adatok gyűjtésének támogatása mikro-, nemzeti szint alatti és nemzeti szinten, egészen a kisebb statisztikai csoportoktól (például vidéki falvak) kezdve, mindeközben előmozdítva a mennyiségi és minőségi elemzéseket az okok és a következmények nemzeti szint alatti kezelése érdekében. Ezen adatokra szükség van ahhoz, hogy olyan megbízható statisztikai eredmények álljanak rendelkezésre, amelyek a gondosan megtervezett és összehangolt szakpolitikai fejlesztés és fellépés alapjául szolgálnak.

Másodszor, a különböző iránymutatások egészségügyi szakmai szervezeteken keresztüli bevezetésével és megerősítésével elő kell mozdítani a vonatkozó technológiák felelősségteljes alkalmazását, valamint az egészségügyi személyzetnek szóló különleges szakképzések nyújtását annak érdekében, hogy megelőzzék az egészségügyi létesítményekben zajló, nemek szerinti szelektív gyakorlatokat. Ezenfelül elő kell írni a gyakorló szakemberek tevékenységének engedélyhez kötését, valamint azt, hogy nyilvántartást vezessenek a felszerelésekről, klinikákról és az eljárások alkalmazásáról, és kialakítsák a nyilvántartások vizsgálatára irányuló eljárásokat. A nem meghatározása és a nemek szerinti szelektív gyakorlatok az orvosok és bizonyos – a nem meghatározásával és a nemek szerinti szelekcióval kapcsolatos – orvosi készülékek beszállítóinak nyereségszerzésével járnak, ezért be kell tiltani a nemek szerinti szelektív szolgáltatások hirdetését, és intézkedéseket kell tenni annak megelőzésére, hogy a nemek szerinti szelekcióra üzletszerűen, anyagi előnyök szerzése érdekében kerüljön sor.

Harmadszor, lányokat és nőket támogató intézkedéseket kell hozni, amelyek előmozdítják egy olyan oktatási és társadalmi környezet létrejöttét, amelyen belül a nők és a férfiak, valamint a lányok és a fiúk egyenlő bánásmódban részesülnek, az oktatásra szánt források előmozdítják a nőkről és a férfiakra alkotott, sztereotípiáktól mentes képet, valamint fokozzák a nők előtt álló azon lehetőségeket, hogy teljes értékű és egyenlő partnerekként tekintsenek rájuk a társadalomban. A Bizottságnak és valamennyi vonatkozó nemzetközi szervezetnek támogatnia kell a formális és informális oktatási programokat. Ezek magukban foglalják a nők támogatását és a lehetőségek bővítését, hogy növeljék önbecsülésüket, ismeretekre tegyenek szert, döntéseket hozzanak és felelősséget vállaljanak saját egészségükért. Ezenkívül kölcsönös tiszteletnek kell fennállnia a nemek között a szexualitás és a gyermekvállalás területén, valamint oktatást kell nyújtani a férfiak számára a nők egészségének fontosságáról.

Negyedszer, az államoknak a kibontakozást elősegítő jogszabályokat és politikai keretet kell kialakítaniuk és előmozdítaniuk, hogy kezeljék az egyenlőtlenség mögötti kiváltó okokat, amelyek nemek szerinti szelekcióhoz vezetnek. Többek között az öröklési jog, a hozomány, az öregségi pénzügyi és egyéb szociális védelem területére vonatkozó szakpolitikákra van szükség, mindeközben biztosítva, hogy a jogszabályok és szakpolitikák tükrözzék az emberi jogok és a nemek közötti egyenlőség iránti elkötelezettséget. Így különösen az öregségi nyugdíjrendszer kialakítása, amelynek révén a párok nyugdíj-megtakarításokkal rendelkezhetnek, valamint az egyéb megfelelő támogatási intézkedések és lehetőségek hozzájárulnak majd ahhoz, hogy csökkenjen a szülők fiúgyermekektől való függése és a fiúgyermek előnyben részesítése. A jogalkotási intézkedéseknek biztosítaniuk kell, hogy büntetőjogi felelősségre vonást vonjon maga után a kényszerabortusz és az olyan, nemek szerinti szelekció céljával történő terhességmegszakító műtét, amelyre az érintett nő tájékoztatáson alapuló előzetes beleegyezése hiányában vagy anélkül kerül sor, hogy megértette volna az eljárás lényegét. Kiemelt jelentőségű annak biztosítása, hogy a nemek szerinti szelekcióra vonatkozó jogszabályokat hatékonyan végrehajtsák, valamint megfelelő szankciókat alkalmazzanak a jogszabályokat megsértőkkel szemben.

Ötödször, a Bizottságnak támogatnia kell a szociális hálón belül és általában a civil társadalomban a vitákat és a párbeszédet ösztönző tanácsadó és figyelemfelhívó tevékenységeket. Ez megerősíti és bővíti a lányok és fiúk egyenlő értékeinek koncepcióját övező konszenzust.

Végül elengedhetetlen, hogy a Bizottság és az uniós küldöttségek felvegyék a gendercídiumot a vonatkozó harmadik országokkal folytatott politikai párbeszéd menetrendjébe, valamint hogy a 2015 utáni időszakra vonatkozó fejlesztési politikai menetrendben is kiemelt kérdésként kezeljék azt.

A gendercídiummal szembeni küzdelemre irányuló ezen erőfeszítések tükrében említést kell tenni arra a biztató tényre, hogy Dél-Korea elmozdult a normális értékek irányába, jóllehet korábban náluk csaknem annyira torzult volt a nemek közötti arány, mint Kínában. Erre a kulturális változásoknak köszönhetően került sor. A nők oktatása, a hátrányos megkülönböztetéssel szembeni védelmi perek és az egyenlő jogok kérdésében született ítéletek tükrében divatjamúltnak és szükségtelennek tűnik a fiúgyermek előnyben részesítése.

KISEBBSÉGI VÉLEMÉNY

az eljárási szabályzat 52. cikkének (3) bekezdése alapján
Anna ZÁBORSKÁ

A gendercídium a magzat neme alapján történő, szelektív abortusz. Fenntartom, hogy a gendercídium világméretű probléma minden olyan esetben, amikor az állapotos nők szándékosan vagy nyomás hatására úgy határoznak, hogy nem adnak életet lánymagzatuknak. Ez pénzügyi és társadalmi terheket ró a társadalomra (a demográfiai egyensúly felborulása, művi posztabortusz, a posztabortusz szindróma kezelése, a nők körében a mellrák fokozott kockázata és nagyobb öngyilkossági ráta). Ezért a nők főként szülés előtti és anyasági egészségügyi ellátáshoz való hozzáférését javítani kell. Az egészségügyi szakemberek és intézmények lelkiismereten alapuló tiltakozáshoz való jogát és az állam abbéli felelősségét támogatni kell, hogy biztosítsa, hogy a betegek idejében hozzáférhessenek jogszerű orvosi ellátáshoz, különösen sürgősségi terhes- vagy gyermekágyi gondozást igénylő esetekben. Arra sürgetem a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy teljes mértékben tartsák tiszteletben a tagállamok által a nemzetközi szerződésekben, egyezményekben és programokban a szexuális és reprodukív egészséggel és jogokkal kapcsolatban megfogalmazott fenntartásokat. A gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény kijelenti, hogy nemétől függetlenül minden gyermek megfelelő jogi védelemre jogosult mind születése előtt, mind az után, továbbá az Európai Bíróság C-34/ sz. ügyben hozott ítélete megerősíti, hogy minden emberi petesejt már a megtermékenyítés pillanatától kezdve emberi embriónak minősül, és hogy az emberi embrió az emberi test fejlődésének egy konkrét szakasza.

4.6.2013

VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság részére

a gendercídiumról: a hiányzó nők?
(2012/2273(INI))

A vélemény előadója: Corina Crețu

JAVASLATOK

A Fejlesztési Bizottság felhívja a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. mély aggodalommal veszi tudomásul a nemek közötti arányok eltorzulását a világ különböző részein, különösen Kínában és Indiában, ahol a fiúgyermek előnyben részesítése és az abból eredő gendercídium eredményeképpen közel 200 millió nő „hiányzik”¹;
2. hangsúlyozza, hogy a nemi alapú gyakorlatok elleni küzdelem összetett folyamat, amely egymással kölcsönösen összekapcsolt megközelítéseket és módszereket követel meg a kiváltó okok és a fiúgyermek előnyben részesítő országokra jellemző kulturális és társadalmi-gazdasági tényezők vizsgálatától a lányok és nők jogaiért és helyzetéért való küzdelemig, valamint jogszabályok és rendeletek bevezetéséig; még általánosabban úgy véli, hogy az egyetlen fenntartható módja annak, hogy a nemi alapú gyakorlatok továbbfejlesztését megakadályozzuk az, ha minden egyes társadalomban támogatjuk a nemek egyenlő értékét;
3. emlékeztet arra, hogy a nemek közötti egyenlőség előmozdítása és a nők szerepének megerősítése a millenniumi fejlesztési célok közé tartozik, és hangsúlyozza, hogy a nemi alapú terhességmegszakítás akadályozza e cél elérését;
4. hangsúlyozza, hogy számos tanulmány szerint a nemek közötti egyensúlyhiány a házasság vagy kizsákmányolás céljából történő, nőkkal való kereskedés és a nők és a gyermekek elleni erőszak növekedéséhez, korai és kényszerházasságokhoz, valamint a HIV/AIDS és

---

¹ Az Egyesült Nemzetek Szervezetének tájékoztatója: Nemzetközi Nőnap 2007, elérhető a következő oldalon: <http://www.un.org/events/women/iwd/2007/factsfigures.shtml>

más szexuális úton terjedő betegségek terjedéséhez vezethet, és ezáltal veszélyezteti a társadalmi stabilitást és a biztonságot; ezért felszólítja a férfiak számának hirtelen emelkedéséből adódó lehetséges egészségügyi, gazdasági és biztonsági következmények részletes vizsgálatára;

5. felszólítja a partnerországok kormányait, hogy csökkentsék a gyermekek, különösen a lányok egészségügyi ellátásának költségeit, akik egyes esetekben belehalnak a rossz vagy nem megfelelő kezelés következményeibe;
6. kiemeli, hogy a nők és a lányok szerepe erősítésének, valamint a társadalmi normák és a társadalom felépítésének megváltoztatására irányuló intézkedéseknek a hiánya komoly, adott esetben hosszú távú, jogi, erkölcsi, egészségügyi és emberi jogi következményekkel jár, károsítva a társadalmat, amelyben alkalmazzák őket;
7. kéri az Európai Uniót, hogy a fejlesztési politikáról szóló európai konszenzusban foglaltak szerint építsen be egy nemekkel kapcsolatos fontos elemet a fejlődő országokkal való partnerségekbe és a velük folytatott összes párbeszédbe, valamint összpontosítson a nők szerepének megerősítésére; továbbá úgy véli, hogy a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésére a költségvetési támogatás minden szakaszában szükség van, többek között a fejlődő országokban működő nőszervezetekkel való párbeszéd elősegítése és a nemekre lebontott mutatók meghatározása által; kiemeli, hogy a nők iskolai végzettségének, foglalkoztatási lehetőségeinek és integrált egészségügyi szolgáltatásainak javítása, beleértve a szexuális és reprodukív egészségügyi szolgáltatásokat, rendkívül fontos a nemi alapú – a terhességmegszakítástól a gyermekgyilkossáig terjedő – gyakorlatok leküzdése és a fejlődő országokban az általános gazdasági növekedés elérése, valamint a szegénység visszaszorítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a nők szerepének erősítése és a férfiak bevonása hosszú távon kulcsfontosságú a nemek közötti egyenlőtlenség elleni küzdelem és a nemi alapú gyakorlatok leküzdése érdekében tett magatartásbeli és társadalmi változtatások előmozdításáért;
8. hangsúlyozza, hogy a nemi alapú szelekció mérsékléséért tett intézkedések nem akadályozhatják vagy korlátozhatják a nők törvényes szexuális és reprodukív egészségügyi technológiákhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférési jogát;
9. hangsúlyozza a nemi alapú szelekció elleni jogszabály kidolgozásának fontosságát, amelynek tartalmaznia kell a nők társadalmi védelmét, a hatályos szabályozás alkalmazásának hatékonyabb nyomon követését és a jelenség kulturális és társadalmi-gazdasági hatásaira való fokozottabb összpontosítást annak érdekében, hogy a problémát fenntartható és holisztikus módon kezelhessék a nemek közötti egyenlőség támogatásával és a civil társadalom tevékeny részvételére való buzdítással;
10. kéri az Európai Uniót és partnerországait, hogy fejlesztési együttműködés által segítsék a születéskori nemi arányok nyomon követését és az ezzel kapcsolatos adatgyűjtést, valamint azonnal intézkedjenek a lehetséges egyensúlyhiány kezelése érdekében; ezzel kapcsolatban felszólítja az Uniót, az ENSZ szervezetei és más nemzetközi partnerek és partnerkormányok közötti szorosabb együttműködésre;
11. hangsúlyozza, hogy minden olyan jogi vagy politikai intézkedés, amellyel kezelik vagy mérséklik a nemi alapú szelekciót, köteles védeni a nők szexuális és reprodukív

egészségügyi technológiákhoz és szolgáltatásokhoz való, a házastárs engedélye nélküli hozzáférési jogát is;

12. felszólítja a partnerországok kormányait, hogy a nőket és civil társadalomban betöltött szerepüket támogató reális politikák megteremtésével és a nők oktatására való buzdítással vegyék fel a küzdelmet a gendercídium, valamint a nők diszkriminációja ellen, különösen a foglalkoztatási szektorban;
13. felszólítja a partnerországok kormányait, hogy működjenek együtt nemzetközi szinten a nőkkel szembeni csalás, korrupció és a nőkkel való kereskedés elleni küzdelemben;
14. kéri, hogy részletesen vizsgálják meg azokat a fennálló pénzügyi és gazdasági okokat, amelyek a nemi alapú gyakorlatokhoz vezetnek; továbbá felszólítja a kormányokat, hogy foglalkozzanak aktívan a családokra kivetett terhekkal, ami a férfiak számának emelkedéséhez vezet;
15. felszólítja az Uniót, a nemzetközi szervezeteket, a nemzeti kormányokat és egyéb érintett feleket, hogy működjenek együtt annak érdekében, hogy biztosítva legyen az inkluzív szociális védelemhez való hozzáférés, különösen a fejlődő országbeli nyugdíj, egészségügy és terménybiztosítás formájában azért, hogy nagyobb gazdasági védelmet élvezzen minden ember, és csökkenjen a férfiak előnyben részesítése;
16. felszólítja a fejlesztési segélyben részesülő országokat, különösen azokat, ahol a gendercídium jelentős probléma, hogy vállalják a kötelezettséget a gendercídium leküzdésére.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	28.5.2013
A zárószavazás eredménye	+ : 21 - : 0 0 : 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Thijs Berman, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Charles Goerens, Mikael Gustafsson, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Bill Newton Dunn, Andreas Pitsillides, Maurice Ponga, Jean Roatta, Alf Svensson, Keith Taylor, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Kriton Arsenis, Philippe Boulland, Emer Costello, Isabella Lövin

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	19.6.2013
A zárószavazás eredménye	+ : 15 - : 11 0 : 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Norica Nicolai, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Raúl Romeva i Rueda, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Mariya Gabriel, Katarína Neveďalová, Antigoni Papadopoulou, Eleni Theoharous
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Jill Evans, Anna Hedh